

Steenmarterbeheerplan Gemeenten Meppel en Westerveld

Team Openbare Ruimte
juni 2016

Inhoudsopgave

- 1 Steenmarters in Meppel en Westerveld
  - 1.1 Inleiding
  - 1.2 Meldingen
  - 1.3 Toekomstige ontwikkelingen
- 2 Wettelijk kader
- 3 Doelstelling Steenmarterbeheerplan
- 4 Uitgangspunten aanpak Meppel
- 5 Organisatie en procedure
  - 5.1 Organisatie
  - 5.2 Procedure afhandeling meldingen
  - 5.3 Procedure gebruik ontheffing
- 6 Kosten

Bijlagen

- Bijlage 1 De steenmarter
- Bijlage 2 Wettelijk kader
- Bijlage 3 Provinciale kaders uit Nota flora en fauna: beleid en uitvoering
- Bijlage 4 Protocol
- Bijlage 5 Gecertificeerde medewerker
- Bijlage 6 Procedure Melding overlast Steenmarter
- Bijlage 7 Format formulier rapportage behandeling melding overlast steenmarters

Voorwoord

Voor de gemeente Meppel geldt een Steenmarterbeheerplan. Het plan vormt de basis voor de ontheffing voor het bestrijden van steenmarters. De ontheffing geldt vijf jaar en loopt in november 2016 af. Van de ontheffing hoefde de gemeente in de afgelopen vijf jaar geen gebruik te maken.

De gemeente Westerveld heeft nog geen Steenmarterbeheerplan. Door vaststelling van dit plan, kan ook deze gemeente ontheffing aanvragen voor het bestrijden van steenmarters.

Dit nieuwe Steenmarterbeheerplan vormt de basis voor aanvraag van verlenging van de ontheffing. Het plan geldt voor de gemeenten Meppel en Westerveld. Deze gemeenten hebben een gezamenlijk team Openbare Ruimte. Binnen het team zijn een faunabeheerder en een vervangende faunabeheerder werkzaam.

1 Steenmarters in Meppel en Westerveld

1.1 Inleiding

De steenmarter (*Martes fiona*) is een inheems zoogdier uit de familie van marterachtigen. De steenmarter is ongeveer zo groot als een kat en weegt bijna anderhalf tot twee kilo. De vacht is cacaobruin, met meestal een witte bef uitlopend tot op de voorpoten. Het zijn nachtdieren. De steenmarter is een cultuurvolger die zich goed heeft aangepast aan het leven binnen de bebouwde kom. In bijlage 1 is een beschrijving van de steenmarter opgenomen.

De steenmarter neemt in aantal toe. In de jaren zeventig kwam de steenmarter bijna niet meer voor in Nederland. Door de beschermde status gaat het de laatste jaren weer goed met de steenmarter. De steenmarter heeft zich aangepast aan nieuwe omstandigheden en komt voor in het landelijk gebied, maar ook in de bebouwde kom.

1.2 Meldingen

De steenmarter kan overlast veroorzaken. Zowel in Meppel als in Westerveld komen jaarlijks 10 tot 20 meldingen binnen.

Dit zijn dan de meldingen waarbij er daadwerkelijk sprake is van een steenmarter. De overlast bestaat ondermeer uit stankoverlast binnenshuis (door uitwerpselen, urine en het meenemen van kadavers), veel geluidsoverlast binnenshuis (door krabben, lopen of piepen), schade binnenshuis (aan isolatiemateriaal, daken en kabels), schade buitenshuis (aan isolatiemateriaal, daken, kabels). Steeds vaker is er sprake van schade aan auto's. De verwachting is, dat dit aantal ongeveer gelijk zal blijven. De aard van de klachten verandert wel. De steenmarter blijkt steeds meer geaccepteerd te worden, mits deze geen overlast veroorzaakt in de vorm van schade of geluidsoverlast.

2 Wettelijk kader

De steenmarter is een beschermde diersoort op basis van de Flora- en faunawet (Ffw) en mag niet worden verjaagd, gevangen of gedood. Het verjagen, vangen en doden is alleen toegestaan indien daarvoor een ontheffing is verleend door GS. Het is ook verboden de rust- en verblijfplaatsen van steenmarters te verstoren.

GS kunnen op grond van artikel 68 Ffw per geval een ontheffing verlenen voor het vangen en verplaatsen.

In het Besluit beheer en schadebestrijding van dieren regelt artikel 4 lid 1 onder a, dat een ontheffing voor langere tijd mogelijk is voor onder andere "de voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of zich daarin of daarbij bevindende roerende zaken".

De artikelen 5 en 9 van dit besluit geven aan welke middelen voorgeschreven kunnen worden om steenmarters mee te vangen. GS bepalen in de ontheffing welke middelen daadwerkelijk mogen worden gebruikt.

GS kunnen de ontheffing voor maximaal 5 jaar verlenen. Dan moet er wel sprake zijn van een beheerplan. Is er geen beheerplan, dan moet nog steeds per melding een ontheffing worden aangevraagd. De gemeente Meppel heeft daarom in 2011 een Steenmarterbeheerplan vastgesteld. Omdat de ontheffing dit jaar (2016) afloopt, is er een nieuw Steenmarterbeheerplan opgesteld. In verband met de nauwe samenwerking met de gemeente Westerveld, is gekozen voor een gezamenlijk beheerplan van de beide gemeenten.

GS publiceren de ontheffing en sturen een afschrift aan het Ministerie van ELI.

Artikel 2 van de Ffw regelt de algemene zorgplicht: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten alsmede voor hun directe leefomgeving. Zie bijlage 2 voor de wetteksten.

Deze zorgplicht houdt in dat meldingen inzake steenmarters zo worden opgelost dat de betreffende steenmarters zo min mogelijk nadeel ondervinden.

De provincie heeft in de 'Nota flora en fauna: Beleid en Uitvoering' van november 2002 vastgelegd dat GS bij ernstige overlast en aantoonbare belangrijke schade ontheffing zullen verlenen om de dieren opzettelijk te kunnen verontrusten of, in uitzonderlijke gevallen, te kunnen vangen. Als voorwaarde geldt dat er de nodige maatregelen getroffen moeten zijn om de schade of overlast te beperken of te voorkomen, zoals het afsluiten van ruimten en toegangswegen. Gemeenten die regelmatig overlast hebben en beschikken over terzake opgeleide ambtenaren of gebruikmaken van professionele bureaus kunnen op basis van een Steenmarterbeheerplan ontheffing op voorhand met meldingsplicht krijgen voor het opzettelijk verontrusten of vangen van steenmarters. Bijlage 3 omvat de hoofdpunten van beleid uit de Nota flora en fauna van de provincie Drenthe.

3 Doelstelling Steenmarterbeheerplan

Het Steenmarterbeheerplan heeft tot doel: *het geven van inzicht in de aanpak en de procedure met betrekking tot het voorkomen en opheffen van overlast door steenmarters.*

Voordelen van een beheerplan zijn (zoals omschreven door de provincie):

- een planmatige aanpak in plaats van een aanpak per melding
- inzichtelijkheid voor een ieder
- een onderbouwing van de ontheffingsaanvraag voor langere tijd
- een ontheffing van 5 jaar is mogelijk

Een ontheffing voor 5 jaar heeft de volgende voordelen:

- dit is efficiënter dan per geval ontheffing aanvragen
- op basis van de ontheffing kan snel gewerkt worden: één telefoontje naar de provinciale toezichthouder is voldoende
- er kan sneller worden ingespeeld op de melding van een bewoner of bedrijf
- er is bij de vaststelling bezwaar en beroep mogelijk en niet tegen elke individuele ontheffing
- dit versnelt de aanpak van de overlast

Hoewel het Steenmarterbeheerplan een procedureregeling bevat, draagt het plan bij aan het streven naar deregulering. Met dit plan is er geen regeling en ontheffing per melding meer nodig. Ook worden inwoners niet meer naar verschillende instanties gestuurd.

In december 2015 is door de gemeente Meppel de Kadernotitie "Zo doen we Groen!" vastgesteld. Hierin geeft de gemeente haar ambities voor groen, natuur, landschap en water in de gemeente weer. Paragraaf 4.1.4.4 gaat in op natuur in de stad, waarbij het volgende wordt genoemd over soorten die overlast veroorzaken: *'In de stad komen ook soorten voor die schade berokkenen of overlast veroorzaken. Met deze soorten willen we duurzaam omgaan. De aanpak kan per soort verschillend zijn. Met inzet op de aaibare natuur willen we ook bijdragen aan het op een natuurlijke wijze voorkomen van plaagvormende soorten en ziekten.'* Het Steenmarterbeheerplan draagt bij aan deze gewenste duurzame oplossing met betrekking tot de steenmarter.

4 Uitgangspunten

De taken van de gemeente zijn:

1. adviesrol aan eigenaren/gebruikers van het pand
2. bevoegde instantie om ontheffing aan te vragen bij GS.

Deze twee taken hangen samen. De gemeente beoordeelt of de eigenaar/gebruiker de adviezen in voldoende mate heeft opgevolgd. Alleen als er sprake is van ernstige overlast en belangrijke aantoonbare schade én wanneer de adviezen zijn opgevolgd zal de gemeente de provincie verzoeken om ontheffing voor het wegvangen van de steenmarters.

Werende maatregelen

De beste oplossing tegen overlast van steenmarters is het treffen van werende maatregelen, het voorkomen dat de steenmarters het huis, de schuur of auto binnengaan. Bij het treffen van werende maatregelen worden alle mogelijke toegangswegen bekeken. Denk hierbij aan ventilatieroosters, muurbegroeiing, bomen en struiken, voegwerk van de muren, aanbouwen, dakconstructie, brandtrappen. Ook is het bieden van alternatieve nestelgelegenheid mogelijk door het inrichten van hout- en takkenhopen en/of nestkasten. Bij geringe overlast is het treffen van werende maatregelen voldoende. Bij ernstige overlast en belangrijke aantoonbare schade zal het treffen van werende maatregelen niet voldoende zijn. Ernstige overlast en belangrijke schade kan plaatsvinden als de hygiëne/veiligheid in het geding is, bijvoorbeeld systeemplafonds raken doorweekt, er is ernstige vliegenoverlast in de woning.

Wegvangen

Op basis van de ontheffing en na toestemming van de provinciale toezichthouder zullen de steenmarters door deskundige medewerkers worden gevangen en uitgezet. In bijlage 4 is een protocol opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat vaak wordt gedacht dat wegvangen en verplaatsen de beste oplossing is. In de praktijk wordt een lege plek direct opgevuld door andere dieren. Ook kan de steenmarter over grote afstanden terugkomen.

5 Organisatie en Procedure

5.1 Organisatie

Binnen de gemeenten Meppel en Westerveld is het team Openbare Ruimte verantwoordelijk voor aangelegenheden betreffende het onderhoud en beheer van het openbaar gebied. Daaronder valt ook het beheer en de schadebestrijding van diersoorten. Het team Openbare Ruimte geeft uitvoering aan de adviestaak en de taak om de ontheffingen aan te vragen. De advisering mag alleen plaatsvinden door opgeleide medewerkers in het bezit van een certificaat van een gecertificeerde vakopleiding. Binnen het team zijn twee medewerkers in dienst die deze opleiding gevolgd hebben en daardoor mogen adviseren over steenmarters. De faunabeheerder van de afdeling Reiniging draagt zorg voor de naleving van het Steenmarterbeheerplan en de daarin opgenomen procedures. Hij/zij zorgt voor de toetsing van het gebruik van de ontheffing en stuurt jaarlijks een rapportage aan de provincie. De teamleider is aanspreekpunt.

De gemeenten Meppel en Westerveld beschikken over de folder van de provincie "Steenmarter in huis, wat nu?". Deze folder zal op publiekslocaties van de gemeenten aanwezig zijn.

5.2 Procedure afhandeling van de meldingen

De meldingen van een particulier of bedrijf komen via telefoon of e-mail binnen bij het Klantcontactcentrum (KCC). Het KCC registreert de melding in het gemeentelijk meldingensysteem en maakt een dossier aan.

Het KCC geeft de melding door aan de faunabeheerder en legt dit vast in het dossier.

De faunabeheerder plant de afhandeling van de melding in en maakt een afspraak met de melder.

De faunabeheerder bezoekt de locatie en stelt vast of er sprake is van een steenmarter (vaststellen van de diersoort). Wanneer dit het geval is, inspecteert hij het gebouw op toegangsmogelijkheden.

De faunabeheerder legt de aard en mate van de overlast vast. Vervolgens bepaalt hij het toegangspad van de steenmarter en geeft hij de melder adviezen over te treffen werende maatregelen, het "steenmarterproof" maken van de woning.

De faunabeheerder maakt een rapportage van zijn bevindingen. Daarin wordt de aard en mate van overlast vastgelegd. Indien noodzakelijk wordt de omgeving geïnformeerd.

Nazorg:

Na twee maanden neemt de faunabeheerder met de melder contact op om te vragen of er nog steenmarter(s) aanwezig zijn.

Bij ernstige overlast en aantoonbare belangrijke schade wordt gebruik gemaakt van de ontheffing voor het verjagen respectievelijk vangen en uitzetten van de steenmarters. Dit legt de faunabeheerder vast in het dossier.

5.3 Procedure gebruik ontheffing

Bij ernstige overlast en belangrijke aantoonbare schade wordt gebruik gemaakt van de ontheffing voor het verjagen respectievelijk vangen en uitzetten van steenmarters. De te volgende procedure bij het gebruikmaken van de ontheffing is:

stap 1. De faunabeheerder onderzoekt of het gaat om een vrouwtje met jongen of niet.

stap 2a. Wanneer het een vrouwtje met jongen betreft, treedt de faunabeheerder niet op.

stap 2b. Wanneer het geen vrouwtje met jongen betreft, meldt de faunabeheerder het voorgenomen gebruik van de ontheffing bij de provinciale toezichthouder. (zie onder 5.2) en volgt de stappen 3 t/m 8.

stap 3. Na toestemming van de provinciale toezichthouder worden de dieren gevangen met een vangkooi. Hierbij heeft de faunabeheerder een kopie van de ontheffing en een legitimatiebewijs bij zich.

stap 4. De dieren worden in de omgeving losgelaten.

stap 5. Als de steenmarters worden of zijn weggevangen wordt de woning "steenmarterproof" gemaakt.

stap 6. De faunabeheerder maakt een rapportage van bevindingen en zendt deze aan de provincie.

stap 7. De faunabeheerder stuurt een kopie van de rapportage naar het archief.

stap 8. Na twee maanden vindt er nazorg plaats en informeert de faunabeheerder of er nog overlast van de steenmarter aanwezig is. Ook de nazorg wordt geregistreerd.

Jaarlijks maakt de faunabeheerder een overzicht waarin is opgenomen hoe vaak en wanneer gebruik is gemaakt van de ontheffing. Hij verstuurt dit overzicht aan Gedeputeerde Staten van Drenthe t.a.v. afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Postbus 122, 9400 AC Assen.

In bijlage 6 is een stappenplan van de procedure opgenomen.

Bijlage 7 omvat een format voor de rapportage.

6 Kosten

Het advies van de gemeente aan de melder is gratis. De adviesrol van de gemeente vloeit voort uit de Flora- en faunawet en Woningwet.

De gemeente is juridisch de enige partij die gemachtigd is om steenmarters te vangen/uit te plaatsen op grond van een ontheffing. Bewoners hebben geen keuze en zijn aangewezen op de gemeente. Wanneer bewoners moeten betalen voor het advies, is het risico aanwezig dat mensen zelf op ondeskundige manier gaan proberen de steenmarter te verjagen.

De kosten van de aan te brengen voorzieningen komen wel ten laste van de melder. Indien de melder het advies niet naleeft, zal de gemeente niet overgaan tot het vangen van de dieren.

Eventuele kosten voortvloeiend uit het vangen en uitzetten van de steenmarters komen ten laste van de gemeente.

Bijlage 1 Steenmarter (Martes fiona)

De steenmarter (Martes fiona) is een inheems zoogdier uit de familie van de marterachtigen, net als de das, otter, wezel, bunzing en hermelijn. De steenmarter is ongeveer zo groot als een kat en weegt bijna anderhalf tot twee kilo. Hij heeft een lange, ruige pluimstaart. Zijn vacht is cacaobruin, met meestal een witte bef uitlopend tot op de voorpoten. Een steenmarter kan acht tot tien jaar oud worden.

De steenmarter is een nachtdier. Hij heeft verschillende slaappleaatsen die hij afwisselend gebruikt. In de zomer vindt hij zijn dagrustplaats meestal in takkenhopen, boomholten en dichte struwelen. In de winter en het voorjaar zijn kruipruimtes, spouwmuren en loze ruimten tussen zolders favoriet. Door het gebruik van verschillende slaappleaatsen kan de indruk ontstaan dat er in een bepaald gebied meerdere steenmarters leven, terwijl het in de praktijk dan om één dier gaat.

Steenmarters hebben een vast leefgebied, dat zij markeren met geurstoffen. Het leefgebied kan variëren van 10 hectare tot 150 hectare voor vrouwtjes en 30-350 hectare voor mannetjes.

Steenmarters zijn alleseters, ze lusten vruchten, bessen, eieren en kleinere prooidieren. Ze eten vooral muizen, maar ook jonge konijnen, jonge vogels en wesp- en hommelmot.

Jonge steenmarters worden tussen eind februari en begin april geboren. Een gemiddelde worp bestaat uit twee tot vier jongen.

De moeder zoogt de jongen tot zij acht weken oud zijn. Rond de negende week verlaten de jongen het nest onder leiding van de moeder. In de herfst worden jonge vrouwtjes door hun moeder uit haar leefgebied verdreven. Na circa anderhalf jaar worden de jonge mannetjes door hun vader uit het leefgebied verdreven.

(bron: folder provincie Drenthe; "Steenmarter in huis, Wat nu?")

Bijlage 2 Wettelijk kader

Voor het behandelen van meldingen inzake overlast door steenmarters zijn de onderstaande artikelen uit de Flora- en faunawet en van het Besluit beheer en schadebestrijding van dieren van belang.

Flora- en faunawet

Artikel 2 Algemene zorgplicht

- 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.*
- 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.*

Toelichting

Een ieder, d.w.z. de gemeente, de klachtenbehandelaar, maar ook de melder zijn verplicht voldoende zorg in acht te nemen. Het handelen mag geen nadelige gevolgen hebben voor de desbetreffende steenmarters en hun verblijfplaatsen, tenzij er ontheffing is verleend voor het vangen of voor het verstoren van hun verblijfplaatsen.

De gemeente heeft de zorg dat het personeel voldoende kennis en ervaring heeft om klachten zodanig op te lossen dat de steenmarters er zo min mogelijk nadeel van hebben.

Artikel 9 - Vangen etc.

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Toelichting

Het wegvangen van steenmarters is niet toegestaan, tenzij er ontheffing is verleend.

Artikel 10 - Opzettelijk verstoren

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Toelichting

Het opzettelijk verstoren is niet toegestaan. Het gaat dan om opzettelijke versturende handelingen die nadelig zijn voor de steenmarters. Voor opzettelijk verstoren is een ontheffing nodig.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Toelichting

Ook het niet-opzettelijk handelen dat leidt tot beschadigen etc. van nesten etc. is verboden.

Als de steenmarter tijdelijk niet aanwezig is, mag zonder ontheffing niet het nest ongeschikt gemaakt worden.

Artikel 68 - Ontheffingen

- 1. Wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, kunnen gedeputeerde staten, voorzover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, ten aanzien van beschermde inheemse diersoorten, het Faunafonds gehoord, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9 tot en met 18, 53, eerste lid, onderdelen c en d, 72, vijfde lid, en 74:*

- a. in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;*
- b. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;*

- c. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;*
- d. ter voorkoming van schade aan flora en fauna of*
- e. met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.*
- 2. *Gedeputeerde staten kunnen bij verlening van een ontheffing als bedoeld in het eerste lid niet afwijken van het bepaalde bij of krachtens artikel 72, vijfde lid, voor het toestaan van middelen die onnodig lijden van dieren veroorzaken.*
- 3. *De ontheffing, bedoeld in het eerste lid, wordt slechts verleend aan een faunabeheereenheid op basis van een faunabeheerplan.*
- 4. *Onverminderd het bepaalde in artikel 80, onderdeel e, worden ontheffingen als bedoeld in het eerste lid, verleend voor een periode van ten hoogste vijf jaren.*
- 5. *In afwijking van het derde lid kan de ontheffing, bedoeld in het eerste lid, ook aan anderen dan een faunabeheereenheid worden verleend indien:*
  - a. de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan gelet op de soort dan wel de aard of omvang van te verrichten handelingen;*
  - b. de noodzaak ontbreekt dat de te verrichten handelingen worden verricht door tussenkomst van een faunabeheereenheid;*
  - c. het gebied waar de handelingen worden verricht niet is gelegen in een gebied waarover zich de zorg van een faunabeheereenheid uitstrekt.*
- 6. *Gedeputeerde staten doen tegelijkertijd met of zo spoedig mogelijk na de bekendmaking van besluiten als bedoeld in het eerste en vijfde lid mededeling van deze besluiten in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op andere geschikte wijze. Van besluiten als bedoeld in het eerste juncto derde lid wordt tevens tegelijkertijd met of zo spoedig mogelijk na de bekendmaking van deze besluiten mededeling gedaan in de Staatscourant. Een afschrift van deze besluiten sturen zij aan Onze Minister.*

Toelichting:

Als vangen nodig is ter bestrijding van de schade, is een ontheffing op grond van artikel 68 nodig. Gedeputeerde Staten verlenen deze.

Dit vindt plaats op grond van artikel 1 lid e, andere belangen. Deze andere belangen zijn vastgelegd in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren.

Besluit beheer en schadebestrijding dieren

Artikel 4 lid 1

1. Als andere belangen als bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdeel e, van de wet, zijn aangewezen:

- a. de voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of zich daarin of daarbij bevindende roerende zaken, en

Etc.

Artikel 5 regelt welke middelen zijn toegestaan. Deze middelen mogen geen onnodig lijden bij de steenmarters veroorzaken.

Artikel 9 regelt welke middelen wel, niet of uitsluitend mogen worden gebruikt. Voor steenmarters mogen vangkooien en kastvallen worden gebruikt. Alleen als er een ontheffing is. En alleen als de grondgebruiker voor het betreden van de door hem gebruikte gronden en opstallen waar de vangmiddelen worden gebruikt schriftelijke toestemming hebben gegeven.

Bijlage 3 Provinciale kaders uit Nota flora en fauna; beleid en uitvoering

Steenmarter Martes fiona

Beleid

Bij grote overlast ontheffing verlenen voor verstoren van het dier. Vergunningen op voorhand aan gemeenten met meer dan incidentele overlast mogelijk op basis van een gemeentelijk steenmarterbeheerplan.

Voorwaarden:

Indiener: gemeente

Basis: steenmarterbeheerplan

Onderbouwing: aannemelijk maken belangrijke schade, gecoördineerde aanpak

Preventie: minimaal twee effectieve maatregelen

Handhaving: vooraf melden gebruik vergunning aan provincie, AID en Regiokorps

Regio: geen nadere gegevens bekend

Beperking aantal: geen

Tijdstip: gehele dag

Toegestane middelen: vastgelegd in steenmarterbeheerplan

Schade

Met name schade aan gebouwen en inrichtingen. Stankoverlast.

Argumentatie

De steenmarter neemt sterk toe in Drenthe. Gegevens van de plaagdierenbestrijder wijzen op een sterke toename van de klachten in de periode 2000-2010. Ook elders komen steeds meer meldingen van steenmarters.

Gemeenten zijn de aangewezen overheid bij steenmarteroverlast. Gemeenten zijn in het algemeen aanspreekpunt voor overlast van diersoorten. Afspraken tussen het Ministerie van LNV en de VNG hebben ertoe geleid dat gemeenten ook aanspreekpunt voor overlast van steenmarters zijn geworden.

Er zijn cursussen ontwikkeld om gemeenteambtenaren beter toegerust te maken voor deze taak.

Overlast van steenmarters beperkt zich bijna uitsluitend tot bebouwing. Verstoring van het dier kan overlast in andere gebouwen betekenen indien dit niet planmatig gebeurt.

Status

Beschermde inheemse zoogdiersoort

Aangewezen in artikel 4 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren als andere belangen bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdeel e:

- a. de voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of zich daarin bevindende roerende zaken.

Bijlage 4 Protocol melding overlast steenmarter

Uitgangspunten

Uitgangspunt is primair inzetten op werende voorzieningen. Bij geringe overlast is het treffen van werende voorzieningen voldoende.

Als er sprake is van ernstige overlast of belangrijke schade en er is geen sprake van een drachtig of zogend vrouwtje worden de dieren weggevangen.

Indien wegvangen niet werkt, kunnen – in overleg met de provincie - andere wettelijke middelen worden ingezet, voor zover de ontheffing van Gedeputeerde Staten dit mogelijk maakt.

Protocol

1. Aanwezigheid van de steenmarter vaststellen

1a. indien aanwezigheid vastgesteld ga naar 2.

1b. indien aanwezigheid niet wordt vastgesteld, informeer de melder.

2. Vaststellen dat er sprake is van ernstige overlast of belangrijke schade

2a. Ga in geval van overlast naar 3.

2b. Bij geringe overlast melder informeren over preventieve maatregelen

3. Aard en omvang overlast en schade vaststellen

3a. *Bij ernstige overlast of belangrijke schade uitpandig:* adviseren het pand zo mogelijk ontoegankelijk te maken voor steenmarters (o.a. open ruimten dichtmaken, ventilatieroosters herstellen, beplanting om pand en begroeiing van muren verwijderen, voegwerk aanpassen, manchetten om bomen, pergola's etc.)

3b. *indien ernstige overlast of belangrijke schade inpandig zie 4.*

4. Aard en gebruik vaststellen, maatregel nemen

4a. Bij gebruik door jongen of zichtbaar drachtig vrouwtje, aanwezigheid tijdelijk accepteren en tot tijdstip van verlaten van het nest maatregelen treffen om schade te beperken. In extreme situaties kunnen vrouwtjes met jongen worden weggevangen en uitgeplaatst.

4b. Indien aanwezigheid niet acceptabel is (man, vrouw zijnde geen drachtig of zogend vrouwtje) vangen, elders uitzetten en pand steenmarterproof maken.

Bijlage 5 Specialistische medewerkers

Het afhandelen van de meldingen mag alleen gebeuren door medewerkers die in het bezit zijn van een certificaat van een gecertificeerde opleiding, zoals de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding of de KAD/EVM opleiding.

De gemeente Meppel heeft als faunabeheerder de heer H. Krale in dienst, en de gemeente Westerveld de heer E. van Pelt.

De heer Krale is in het bezit van de volgende certificaten:

- Certificaat Bestrijdingstechnicus, afgegeven door de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding (SVO)
- Certificaat Cursus Bestrijdingsdeskundige, afgegeven door Kenniscentrum Dierplagen (KAD)
- Certificaat voor het nascholingsprogramma "Steenmarter en overige marterachtigen", afgegeven door het Certificeringsinstituut Plaagdierbestrijding Milieu en Volksgezondheid (CPMV)
- Certificaat van deelname aan het Nascholingsprogramma "N" (Flora- en faunawet), afgegeven door het Kenniscentrum Dierplagen (KAD)
- Certificaat Biodiversiteit in de praktijk, afgegeven door IPC Groene Ruimte

De heer Van Pelt beschikt over de volgende certificaten:

- Certificaat Bestrijdingstechnicus, afgegeven door de Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding (SVO)
- Certificaat voor het nascholingsprogramma "Steenmarter en overige marterachtigen", afgegeven door het Certificeringsinstituut Plaagdierbestrijding Milieu en Volksgezondheid (CPMV)

Bijlage 6 Procedure Melding Overlast Steenmarter

Taak	Uitvoerende	Beschrijving
Melding overlast steenmarters	klantcontactcentrum	De procedure start met de ontvangst van een melding over overlast van steenmarters.
Registratie melding	klantcontactcentrum	Medewerker KCC legt de melding vast in registratiesysteem: Naw-gegevens melder Aard klacht Datum doorzending
Doorzenden melding	klantcontactcentrum	Medewerker KCC stuurt de melding door aan de faunabeheerder
Afspraak met de melder	faunabeheerder	faunabeheerder plant de melding in en maakt een afspraak
Toestemming bezoek locatie	melder	eigenaar van de locatie geeft de faunabeheerder schriftelijk toestemming om locatie te bezoeken
Bezoek locatie	faunabeheerder	faunabeheerder bezoekt de locatie
Rapportage	faunabeheerder	faunabeheerder maakt een rapportage van de bevindingen in tweevoud. Eén exemplaar gaat naar de melder, en één in het dossier van de faunabeheerder
Indien nodig melding bij de provincie	faunabeheerder	Als tijdens het bezoek blijkt dat werende voorzieningen niet afdoende zijn en mogelijk gebruik moet worden gemaakt van de provinciale ontheffing, doet de faunabeheerder hiervan melding bij de provinciale toezichthouder
Treffen maatregelen	faunabeheerder	faunabeheerder treft de maatregelen die in overleg met de provinciale toezichthouder zijn overeengekomen.
Rapportage	faunabeheerder	faunabeheerder maakt een rapportage van het gebruik van de ontheffing en stuurt deze aan de provincie en in afschrift aan de teamleider B&L.
Archivering	faunabeheerder	faunabeheerder archiveert alle van belang zijnde stukken
Nazorg	faunabeheerder	Twee maanden na ontvangst van de melding neemt het Meldpunt contact op met de melder of de melding is afgehandeld. Een verslag van het gesprek wordt in het dossier opgenomen. Als er nog sprake is van overlast, vraagt het Meldpunt of de geadviseerde maatregelen zijn uitgevoerd.

Afmelding melding	klantcontactcentrum	Het Meldpunt registreert de afhandeling van de melding in het registratiesysteem: a. is er geen sprake meer van overlast, dan wordt melding als afgehandeld geregistreerd b. als er overlast is en het advies is niet uitgevoerd, wijst het Meldpunt de melder erop dat eerst de adviezen uitgevoerd moeten worden, voordat er opnieuw een bezoek door de faunabeheerder volgt c. als er overlast is en de adviezen zijn uitgevoerd, doet het klantcontactcentrum een nieuwe melding aan de faunabeheerder.
-------------------	---------------------	--

Bijlage 7 Format formulier rapportage behandeling melding van overlast door steenmarters

Melding	
datum ontvangst melding	
omschrijving inhoud melding	
datum contact met melder	
datum bezoek melder	
Registratie na controlebezoek	
aard en mate van overlast	
beschrijving toegangsmogelijkheden	
advies aan eigenaar/bewoner	
Registratie bij gebruik ontheffing	
melding aan toezichthouder (naam en datum)	
accordering faunabeheerder	
toestemming verleend door toezichthouder	ja / nee
kenmerken gevangen dier	
locatie waar dier is vrijgelaten	
genomen werende maatregelen	

Literatuurlijst

Provincie Drenthe folder "Steenmarter in huis, Wat nu ?"

Provincie Drenthe Ambtelijke notitie opbouw steenmarterbeheerplan, 2004

Provincie Drenthe Nota flora en fauna, Beleid en uitvoering, wetgeving, november 2002

Kadernotitie "Zo doen we Groen!", gemeente Meppel, 2015